

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

1. แผนงานวิจัย : การวิจัยและพัฒนาไม้สำหรับปลูก
2. โครงการวิจัย : การทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตไม้สำหรับปลูก
3. การทดลองที่ 2.5 การทดสอบพันธุ์ไม้สำหรับปลูกอายุเก็บเกี่ยว 6 เดือน ในสภาพนาจังหวัดอุบลราชธานี
Testing on Cassava Variety that harvested 6 Monuth of in Paddy-fallow area
at Ubonratchathani Province

4. คณะผู้ดำเนินงาน

หัวหน้าการทดลอง นางโสภิตา สมคิด สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4
ผู้ร่วมงาน นางสาวมัตติกา ทองรส สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4

5. บทคัดย่อ

การทดสอบพันธุ์ไม้สำหรับปลูกอายุเก็บเกี่ยว 6 เดือน ในแปลงเกษตรกรสภาพนาจังหวัดอุบลราชธานี ดำเนินการระหว่างปี 2559-2560 โดยคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายโดยเลือกพื้นที่ที่เป็นแหล่งปลูกไม้สำหรับปลูกในพื้นที่ ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี เปรียบเทียบพันธุ์ไม้สำหรับปลูกอายุเก็บเกี่ยวสั้น ระหว่างสายพันธุ์ CMR33-38-48 กับพันธุ์ ระยะเวลา 7 ผลการทดลองปี 2559 เกษตรกรร่วมทดสอบ 15 ราย จากผลวิเคราะห์ดินปี 2559 มีค่า pH 4.44-5.41 ค่าอินทรีย์วัตถุ 0.26-0.84 % อยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง ฟอสฟอรัส 6.7-22.2 mg/kg อยู่ในระดับปานกลาง โพแทสเซียม 5.81-132.5 mg/kg อยู่ในระดับต่ำถึงสูง ผลการทดสอบเปรียบเทียบผลผลิตและเปอร์เซ็นต์แป้ง พบว่าการใช้สายพันธุ์ CMR33-38-48 และระยะเวลา 7 ไม่มีความแตกต่างทางสถิติในทั้ง 2 ปี แต่ผลผลิตและเปอร์เซ็นต์แป้งปี 2559 และ 2560 ของสายพันธุ์ CMR33-38-48 มีผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ระยะเวลา 8.25 และ 3.6 % และเปอร์เซ็นต์แป้ง สูงกว่า 3.7 และ 5.7 % ตามลำดับ อายุเก็บเกี่ยวในปี 2560 มีอายุเก็บเกี่ยวเฉลี่ยต่ำกว่าปี 2559 จำนวน 13 วัน แต่ค่าเฉลี่ยผลผลิตและเปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ยสูงกว่า เนื่องจากมีการจัดการแปลงโดยมีการให้น้ำให้ไม้สำหรับปลูกงอกเร็วขึ้น

The Experiments were performed in farmer's paddy field during 2016-2017 of cassava for 6 months at UbonRatchathani. The target area was chosen as the cassava plantation area in the area of KhokSawang, Samrong, UbonRatchathani. Comparison of short-lived cassava varieties between CMR33-38-48 and Rayong 7. Results of soil analysis in 2016 from 15 farmers that participated in this testing found that the pH value was 4.44-5.41, the organic matter content was 0.26-0.84% - low to moderate levels, phosphorus was 6.7-22.2 mg / kg - medium levels and potassium was 5.81-132.5 mg / kg. - low to high levels. Comparative test results of yield and flour percentage between variety CMR33-38-48 and Rayong 7 in two years found that their were not statistically different, but the yield and flour percentage in 2016 and 2017 of the CMR33-38-48 variety were higher than those of Rayong 7- yields was higher than 8.25 and 3.6% and the starch content was higher than 3.7 and 5.7%, respectively. Harvesting time in the year

2017 were shorter than the average that harvested in the year 2016 by 13 days. However, average of yield and flour percentage in the year 2017 were higher than in 2016 due to improvement the irrigation system management by give more water to make cassava grow faster.

6. คำนำ

มันสำปะหลังเป็นพืชเศรษฐกิจและพืชพลังงานที่มีปริมาณความต้องการสูงในประเทศ จึงทำให้พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในขณะที่พื้นที่ของเกษตรกรมีเท่าเดิมแต่มีการปรับเปลี่ยนพืชปลูก ทำให้พื้นที่นั้นต้องมีการจัดการอย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์สูงสุด การปลูกมันสำปะหลังหลังนาเป็นแนวทางที่เกษตรกรจะใช้พื้นที่ให้มีผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมันสำปะหลังเป็นพืชที่มีผลตอบแทนคุ้มต่อการลงทุน แต่พืชหลักของเกษตรกรคือข้าวซึ่งมีพื้นที่เพิ่มขึ้นทุกปีจากปี 2545 มีพื้นที่ประมาณ 66 ล้านไร่ ในปี 2550 เพิ่มขึ้นเป็น 70 ล้านไร่ เช่นเดียวกับมันสำปะหลังที่มีพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นทุกปีจากปี 2545 ประมาณ 6.2 ล้านไร่ ในปี 2550 เพิ่มขึ้นเป็น 7.4 ล้านไร่ พื้นที่ปลูกที่เพิ่มขึ้นทั้ง 2 พืชมีส่วนที่เป็นพื้นที่ปลูกเดียวกัน โดยการจัดการพื้นที่ให้สามารถปลูกทั้ง 2 พืชในแต่ละปี การปลูกมันสำปะหลังหลังการทำนาของเกษตรกรได้ปฏิบัติกันหลายพื้นที่ทั้งในที่นาชลประทานและนอกเขตชลประทาน ในแต่ละพื้นที่การปลูกจะมีความแตกต่างกัน เนื่องจากสภาพนาที่มีทั้งสภาพพื้นที่ ลักษณะดินที่แตกต่างกัน รวมถึงสภาพภูมิอากาศ พันธุ์ และการจัดการ แต่เกษตรกรยังคงใช้เทคโนโลยีการปลูกเช่นเดียวกับในสภาพไร่และไม่มีการเลือกพื้นที่นาที่เหมาะสมต่อการปลูกมันสำปะหลังทำให้ผลผลิตต่ำไม่คุ้มต่อการลงทุน

เกษตรกรในพื้นที่ บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี มีการปลูกมันสำปะหลังหลังนาเนื่องจากสามารถให้ผลผลิตที่น่าพอใจ และไม่ต้องดูแลรักษามากเนื่องจากเกษตรกรมีกิจกรรมต่อเนื่องหลังนาเกษตรกรจึงเลือกที่จะปลูกมันสำปะหลังเนื่องจากดูแลรักษาง่าย แต่เกษตรกรยังไม่มีเทคโนโลยีในการผลิตที่ถูกต้องเกษตรกรมีความต้องการทราบว่าพันธุ์ที่เหมาะสม ปุ๋ยที่ต้องใช้ และการปลูกยังมีระยะระหว่างต้นที่ไม่เหมาะสม จึงได้เน้นการทดสอบด้านพันธุ์ ปุ๋ยและระยะปลูก การทดสอบได้ดำเนินการในปี 2557-2558 พบว่าสามารถใช้เทคโนโลยีเช่นเดียวกับการปลูกมันสำปะหลังในสภาพไร่ แต่มีปัญหาเรื่องการเก็บเกี่ยวเร็วที่จะต้องมีพันธุ์ที่ให้ผลผลิตและเปอร์เซ็นต์แป้งเร็วและสูงกว่าพันธุ์ปัจจุบัน และจากการทดสอบพันธุ์ที่ ศวพ.มหาสารคามพบว่าสายพันธุ์ CMR 33-38-48 สามารถให้ผลผลิตสูงกว่าในอายุเก็บเกี่ยวสั้น จึงได้ดำเนินการทดสอบสายพันธุ์ กับพันธุ์ระยอง 7 ซึ่งเกษตรกรนิยมปลูกในสภาพนา จ.อุบลราชธานี

7. วิธีดำเนินการ

7.1 สิ่งที่ใช้ในการทดลอง

- 1.1 พันธุ์มันสำปะหลัง พันธุ์ระยอง 7 และCMR 33-38-48
- 1.2 ปุ๋ยเคมี N-P₂O₅-K₂O อัตราตามค่าวิเคราะห์ดิน

1.3 วัสดุปรับปรุงดิน ปูนโดโลไมท์

1.4 สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ไทอามีโทแซม (25% WG), ฟิริมิฟอสเมทิล 50% EC,
ไพริดาเบน

7.2 แบบและวิธีการทดลอง

2.1 แผนการทดลอง แผนการทดลอง : ไม่มีแผนการทดลอง ปลูกเป็นผืนใหญ่

2.2 กรรมวิธี มี 2 กรรมวิธี 2 ซ้ำ ประกอบด้วย

กรรมวิธีที่ 1 วิธีทดสอบ พันธุ์มันสำปะหลังสายพันธุ์ CMR-33-38-48

กรรมวิธีที่ 2 วิธีเกษตรกร พันธุ์ระยอง 7

7.3 วิธีปฏิบัติการทดลอง

เตรียมดินโดยการไถ 2 ครั้ง และตากดิน 14 วัน ปลูกมันสำปะหลัง หลังเก็บเกี่ยวข้าว ก่อนปลูก
แช่ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังยาวประมาณ 30 เซนติเมตร ด้วยฟิซีฟิอาร์ 3 เป็นเวลา 10 นาที ระยะปลูก 100 x 80
เซนติเมตร และใส่ปุ๋ยเคมี N-P₂O₅-K₂O อัตราตามค่าวิเคราะห์ดิน หลังปลูก 1 เดือน (ใส่หลังกำจัดวัชพืชหรือเมื่อ
ดินมีความชื้น) เก็บเกี่ยวเมื่อมันสำปะหลังอายุ 6 เดือน ให้น้ำหลังปลูก

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

ผลการทดลองปี 2559 เกษตรกรร่วมทดสอบ 15 ราย ในพื้นที่ ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี
เกษตรกรที่ร่วมทดสอบพันธุ์มันสำปะหลังอายุเก็บเกี่ยว 6 เดือน ในสภาพนา จากผลวิเคราะห์ดินปี 2559 มีค่า pH
4.44-5.41 ค่าอินทรีย์วัตถุ 0.26-0.84 % อยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง ฟอสฟอรัส 6.7-22.2 mg/kg อยู่ในระดับ
ปานกลาง โพแทสเซียม 5.81-132.5 mg/kg อยู่ในระดับต่ำถึงสูง ผลการทดสอบเปรียบเทียบผลผลิตและ
เปอร์เซ็นต์แป้ง พบว่าการใช้สายพันธุ์ CMR33-38-48 และระยอง 7 ไม่มีความแตกต่างทางสถิติในทั้ง 2 ปี แต่
ผลผลิตและเปอร์เซ็นต์แป้งปี 2559 และ 2560 ของสายพันธุ์ CMR33-38-48 มีผลผลิตสูงกว่า พันธุ์ระยอง 7 8.25
และ 3.6 % และเปอร์เซ็นต์แป้ง สูงกว่า 3.7 และ 5.7 % ตามลำดับ (ตารางที่ 7) เช่นเดียวกับบร็ลักซ์และคณะ
ได้ทำการทดสอบสายพันธุ์ CMR 33-38-48 กับพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 ในสภาพนา แปลงเกษตรกร พบว่าการปลูก
มันสำปะหลังหลังการทำนาด้วยสายพันธุ์ CMR 33-38-48 ร่วมกับการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยใส่หลังปลูก
1 เดือน ให้ผลผลิตสูงกว่า พันธุ์เกษตรศาสตร์ 50

การเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังไม่สามารถดำเนินการได้ที่อายุ 6 เดือน เนื่องจากในช่วงเดือนพฤษภาคม
มีปริมาณฝนมาก และเป็นช่วงที่เกษตรกรเตรียมไถปลูกข้าวจึงต้องเร่งเก็บเกี่ยวมันสำปะหลัง ทำให้อายุเก็บเกี่ยวอยู่
ระหว่าง 142-174 วัน อายุเก็บเกี่ยว 4-5 เดือน ในปี 2560 มีอายุเก็บเกี่ยวเฉลี่ยต่ำกว่าปี 2559 จำนวน 13 วัน
แต่ค่าเฉลี่ยผลผลิตและเปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ยสูงกว่า เนื่องจากมีการจัดการแปลงโดยมีการให้น้ำให้มันสำปะหลังออก
เร็วขึ้น และจากตารางที่ 5 เปรียบเทียบความสูง ในช่วง 2 และ 4 เดือนหลังปลูก พบว่าในช่วงอายุ 4 เดือน
สายพันธุ์ CMR33-38-48 ให้ค่าความสูงเฉลี่ย 77.1 ซม. ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของพันธุ์ระยอง 7 , 15.8 ซม.

ตารางที่ 1 แปลงทดสอบพันธุ์มันสำปะหลังอายุเก็บเกี่ยว 6 เดือน ในสภาพนาจังหวัดอุบลราชธานี ปี 2559

ชื่อ	ที่อยู่	ผลวิเคราะห์ดิน				วันปลูก	วันเก็บเกี่ยว
		pH	OM (%)	P mg/k g	K mg/k g		
อุทิศ บุญประสิทธิ์	149 หมู่ 3 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	5.24	0.26	22.1	12.5	10-ธ.ค.-58	16-พ.ค.-59
ประยงค์ บุญประสิทธิ์	45 หมู่ 11 บ.หนองอะกลาง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	4.64	0.58	6.7	34.0	8-ธ.ค.-58	13-พ.ค.-59
มานิตย์ บุญให้	220 หมู่ 3 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	5.14	0.84	22.2	132.5	10-ธ.ค.-58	16-พ.ค.-59
รัชณี ศรีสุธรรม	189 หมู่ 3 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	4.57	0.42	13.5	30.5	10-ธ.ค.-58	11-พ.ค.-59
สังเวียน ประสงค์เสียง	168 หมู่ 3 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	4.44	0.47	12.5	43.5	17-ธ.ค.-58	11-พ.ค.-59
จุ่น ประสงค์เสียง	219 หมู่ 3 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	5.24	0.32	8.0	16.0	12-ธ.ค.-58	13-พ.ค.-59

ชื่อ	ที่อยู่	ผลวิเคราะห์ดิน				วันปลูก	วันเก็บเกี่ยว
		pH	OM (%)	P mg/k g	K mg/k g		
คำโพธิ์ มุกดากุล	24 หมู่ 3 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	4.59	0.39	6.6	21.5	8-ธ.ค.-58	31-พ.ค.-59
ทอง ขาวสั้น	209 หมู่ 3 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	5.41	0.62	3.85	16.12	8-ธ.ค.-58	12-พ.ค.-59
สังวาล จันทานิตย์	6 หมู่ 3 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	5.05	0.41	1.64	12.85	14-ธ.ค.-58	30-พ.ค.-59
คำดี แก้วคำ	203 หมู่ 3 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	5.21	0.29	0.50	5.81	10-ธ.ค.-58	16-พ.ค.-59
วันทอง ประสงค์ เสียง	50 หมู่ 3 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	4.66	0.64	1.25	8.21	8-ธ.ค.-58	11-พ.ค.-59
สมาน คัสดี	42 หมู่ 8 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	4.51	0.64	6.19	9.68	8-ธ.ค.-58	12-พ.ค.-59
ประมวล ทองมาก	21 หมู่ 8 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	4.58	0.44	2.81	28.72	14-ธ.ค.-58	30-พ.ค.-59
ฉลาด ศรชัย	193 หมู่ 11 บ.หนองอะกลาง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	5.07	0.42	0.94	10.86	10-ธ.ค.-58	31-พ.ค.-59
ทิวากร ทองเนตร	15 หมู่ 8 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	4.49	0.31	1.74	6.18	8-ธ.ค.-58	12-พ.ค.-59

ตารางที่ 2 ผลผลิตและเปอร์เซ็นต์แป้งแปลงทดสอบพันธุ์มันสำปะหลังอายุเก็บเกี่ยว 6 เดือน ในสภาพนา จังหวัดอุบลราชธานี ปี 2559

ชื่อ	ผลผลิต (กก./ไร่)		แป้ง (%)		อายุเก็บเกี่ยว (วัน)
	วิธีทดสอบ	วิธีเกษตรกร	วิธีทดสอบ	วิธีเกษตรกร	
อุทิศ บุญประสิทธิ์	2,824	2,199	21.5	20	156
ประยงค์ บุญประสิทธิ์	2,086	1,929	21	20.6	155
มานิตย์ บุญให้	3,588	3,609	21.2	19.8	156

รัชนี้ ศรีสุธรรม	1,671	1,733	14.5	18	151
สังเวียน ประสงค์เสียง	1,348	1,517	17.5	15	145
จุ่น ประสงค์เสียง	2,762	1,973	16.8	17	151
คำโพธิ์ มุกดากุล	2,391	2,071	12.2	12	174
ทอง ขาวสั้น	1,292	1,724	19.5	16	154
สังวาล จันทานิตย์	3,037	2,101	14	10	166
คำดี แก้วคำ	2,098	2,036	18	21	156
วันทอง ประสงค์เสียง	3,185	2,285	19	19	153
สมาน คัสดี	1,825	2,045	14.5	15	154
ประมวล ทองมาก	2,646	3,132	13.3	14.2	166
ฉลาด ศรชัย	2,027	2,892	15.6	18.8	171
ทิวากร ทองเนตร	2,122	779	24	16.5	154
เฉลียว	2,327	2,135	17.51	16.86	157
ค่าเบี่ยงเบน	±649	±653	±3.37	±3.12	±7.8
t-test	ns		ns		

ตารางที่ 3 แปลงทดสอบพันธุ่มันสำปะหลังอายุเก็บเกี่ยว 6 เดือน ในสภาพนาจังหวัดอุบลราชธานี ปี 2560

ชื่อ	ที่อยู่	พิกัดแปลง	วันปลูก	วันเก็บเกี่ยว
------	---------	-----------	---------	---------------

		X	Y		
จุ่น ประสงค์เสียง	219 หมู่ 3 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	0485163	1649880	23-ธ.ค.-59	19-พ.ค.-60
คำโพธิ์ มุกดากุล	24 หมู่ 3 บ.โคกสว่าง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	0485044	1649873	23-ธ.ค.-59	18-พ.ค.-60
ฉลาด ศรชัย	193 หมู่ 11 บ.หนองอะกลาง ต.โคก สว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	0484833	1649879	24-ธ.ค.-59	18-พ.ค.-60
บุญยัง ประชากราช	บ.หนองอะกลาง ต.โคกสว่าง อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี	0486593	1651835	24-ธ.ค.-59	16-พ.ค.-60

ตารางที่ 4 ค่าวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินแปลงทดสอบพันธุ์มันสำปะหลังอายุเก็บเกี่ยว 6 เดือน ในสภาพนาจังหวัดอุบลราชธานี ปี 2560

เกษตรกร	pH	OM (%)	P mg/kg	K mg/kg	ความต้องการธาตุอาหาร (กก.)		
					N	P ₂ O ₅	K ₂ O
จุ่น ประสงค์เสียง	5.24	0.32	8.0	16.0	16	8	16
คำโพธิ์ มุกดากุล	4.59	0.39	6.6	21.5	16	8	16
ฉลาด ศรชัย	5.07	0.42	0.94	10.86	16	16	16
บุญยัง ประชากราช	4.49	0.31	1.74	6.18	16	16	16

ตารางที่ 5 ค่าความสูงมันสำปะหลังที่อายุ 2 และ 4 เดือน แปลงทดสอบพันธุ์มันสำปะหลังอายุเก็บเกี่ยว 6 เดือน ในสภาพนาจังหวัดอุบลราชธานี ปี 2560

เกษตรกร	ความสูง (2 เดือน)		ความสูง (4 เดือน)	
	ระยอง7	CMR33-38-48	ระยอง7	CMR33-38-48
จุ่น ประสงค์เสียง	34.2	34.9	68.0	90.2
คำโพธิ์ มุกดากุล	27.2	29.1	40.5	55.5
ฉลาด ศรชัย	32.7	23	64.6	60.3
บุญยัง ประชากราช	34.9	32.5	72.0	102.3
เฉลี่ย	32.3	28.9	61.3	77.1
ค่าเบี่ยงเบน	±3.5	±5.2	±14.2	±22.8
t-test	ns		ns	

ตารางที่ 6 ผลผลิตและเปอร์เซ็นต์เปลี่ยนแปลงทดสอบพันธุ์มันสำปะหลังอายุเก็บเกี่ยว 6 เดือน ในสภาพนา
จ.อุบลราชธานี ปี 2560

ชื่อ	ผลผลิต (กก./ไร่)		แบ่ง (%)		อายุเก็บเกี่ยว (วัน)
	วิธีทดสอบ	วิธีเกษตรกร	วิธีทดสอบ	วิธีเกษตรกร	
จุ่น ประสงค์เสียง	3,041	2,700	20	17	145
คำโพธิ์ มุกดากุล	2,128	2,106	17	17	146
ฉลาด ศรชัย	1,461	1,530	16	16	144
บุญยั้ง ประชาราช	3,448	3,383	16	15	142
เฉลี่ย	2,520	2,429	17.3	16.3	144
ค่าเบี่ยงเบน	±896	±795	±1.89	±0.96	±1.71
t-test	ns		ns		

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบผลผลิตและเปอร์เซ็นต์เปลี่ยนแปลงทดสอบพันธุ์มันสำปะหลังอายุเก็บเกี่ยว 6 เดือน
ในสภาพนา จ.อุบลราชธานี ปี 2559 และ 2560

ปีที่ทดสอบ	ผลผลิต (กก./ไร่)		แบ่ง (%)		อายุเก็บเกี่ยว (วัน)
	วิธีทดสอบ	วิธีเกษตรกร	วิธีทดสอบ	วิธีเกษตรกร	
2559	2,327	2,135	17.51	16.86	157
2560	2,520	2,429	17.30	16.30	144
เฉลี่ย	2,423	2,282	17.41	16.58	151

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

มันสำปะหลังสายพันธุ์ CMR33-38-48 ให้ผลผลิตเฉลี่ย 2,423 กก./ไร่ สูงกว่าพันธุ์และระยะของ 7 ให้ผลผลิตเฉลี่ย 2,282 กก./ไร่ แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ในทางเดียวกันเปอร์เซ็นต์แบ่งสายพันธุ์ CMR33-38-48 มีค่า 17.41% สูงกว่าพันธุ์ระยะของ 7 มีค่า 16.58% อายุเก็บเกี่ยวอยู่ระหว่าง 142-174 วัน ซึ่งมีอายุเพียง 4-5 เดือน ทำให้เปอร์เซ็นต์แบ่งยังไม่ถึงค่ามาตรฐานในการรับซื้อของโรงงานที่ 25% แต่สามารถขายที่ลานเทได้แต่ผลผลิตในช่วงนี้จะต่ำอยู่ที่ประมาณ 1-1.50 บาท/กก. อย่างไรก็ตามเกษตรกรบางกลุ่มก็ยังปลูกมันสำปะหลังหลังนาเนื่องจากเป็นพืชที่มีการจัดการง่าย และสามารถใช้พื้นที่ว่างให้เกิดรายได้

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ : เกษตรกรในพื้นที่ อ.สำโรง จ.อุบลราชธานี

11. เอกสารอ้างอิง

นรีลักษณ์ วรรณสาย กัณทิมา ทองศรี นิภาภรณ์ พรรณรา สอนอง บัณฑิต 2557 การทดสอบเทคโนโลยีการผลิต
มันสำปะหลังหลังนาโดยอาศัยน้ำฝนในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ในรายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่
สิ้นสุด ปีงบประมาณ 2557 กรมวิชาการเกษตร